

REISEBREV FRA ROMA

ET LITE STYKKE NORGE I DEN EVIGE STAD

Av Bendik Hellem Aaby

Etter å ha fullført en master i filosofi ved Universitet i Oslo uten å ha kommet meg ut av landet, bestemte jeg meg for å benytte muligheten til å studere ved det norske instituttet i Roma høsten 2016. Som enkeltmestudent, eller bare som en del av de frie emnene i en bachelor, byr det norske instituttet i Roma på et faglig og sosialt opplegg som er noe for seg selv. Undervisningen foregår på norsk, er tverrfaglig og undervises av en rekke forelesere, som alle har spesialisert seg innenfor ulike deler av Romas historie, kultur, politikk eller idéhistorie.

Selve instituttet ligger på Gianicolo, en høyde i Monteverde, en bydel vest i Roma – dog ikke en av de syv vi kjenner fra historien, som alle ligger på andre siden av Tiberen – med en nydelig utsikt over store deler av byen fra instituttets takterrasse. Det er også bare noen få minutter til fots ned til Trastevere, en av de hyggeligste bydelene i Roma, kjent for sitt middelalderske gatenett og sine torg fylt med restauranter og barer.

Jeg bodde i en av de to studentleilighetene som instituttet disponerer, sammen med noen av mine medstudenter. Leiligheten ligger enda lenger vest for sentrum enn instituttet, i andre enden av Monteverde. Prisforskjellen fra en sentrumsnær leilighet er betydelig, og siden leiligheten er forbundet med trikk nr. 8 – et av de få kollektivtilbudene til å stole på – var det verdt den ekstra reisetiden. For meg var den store fordelen ved å bo i studentleiligheten, foruten prisforskjellen, det å kunne gå gjennom Villa Doria Pamphili på vei til instituttet. Pamphili-parken gir et deilig grønt avbrett fra en hverdag stort sett preget av gateliv, torg og kirker. Leiligheten var moderat innredet, bestående av alt det essensielle – og i tillegg et badekar, som kom godt med i overgangen til de kalde høstmånedene. I Roma er det nemlig felles fyring som blir satt i gang en viss forhåndsbestemt dato. Vi var attpåtil så uheldige at fyringskjelen i leilighetskomplekset var gått i stykker, så det ble en kjøl av avslutning på oppholdet i Roma.

Hverdagen i Roma besto i all hovedsak av å spasere rundt i byens gater, besøke de utallige forskjellige kirkene, torgene og restene fra antikken. Sentrum i Roma

er fantastisk å oppleve til fots. Etterhvert som man lærer byen å kjenne, kan man orientere seg ved å se etter toppene av obelisker når man speider nedover de få rette gatene som finnes i Roma. De fleste obeliskene som kom til Roma i antikken har nemlig blitt flyttet utenfor sentrale monumenter og kirker, og rette gater har blitt konstruert i ettertid for å gjøre det lettere å navigere rundt i Romas ellers krøket gatenett. Endeholdeplassen til 8-trikken, Piazza Venezia, er et knutepunkt for kollektivtrafikk og det var nesten alltid utgangspunktet vi forholdt oss til da vi møttes forskjellige steder i sentrum for byvandringene. Fra Piazza Venezia er Colosseum, Viktor Emanuel II-monumentet, Marcellusteateret, Capitolhøyden, Circus Maximus og Forum Romanum (for å nevne noen få) alle så nære at de kan besøkes i løpet av en formiddag.

Den faglige delen av oppholdet dreide seg om Romas politikk, kultur og idéhistorie. Det sentrale temaet i Romas idéhistorie var for vår del hvordan ulike makthavere i Roma har forsøkt å etablere en slags kontinuitet i Romas historie fra antikken, spesielt keisertiden, og frem til sine respektive perioder. De fleste makthavere i Roma etter antikken har ønsket en tilknytning til det antikke romerske imperiet for både prestisje og legitimitet.

En vanlig dag besto som regel av en introduksjonsforelesning om et tema, fulgt opp av en byvandring i de aktuelle delene av Roma. Byvandringene gjorde at jeg fikk øynene opp for alt det antikke som fortsatt er synlig i Roma. Det er nemlig ingen enkel oppgave å lete frem antikke rester i en by hvor mesteparten er bygget oppå allerede eksisterende byggverk. Vi dro også til det antikke Ostia, hvor man kan finne en av verdens største arkeologiske utgravinger. Her er det velholdte og nesten komplette bygninger og mosaikker fra antikken, og etter en hel dag med vandring hadde vi kun sett omtrent en sjettedel av hva det antikke Ostia har å tilby. Det er verdt å nevne at man kan komme til det Ostia med tog, hvor den vanlige kollektivbilletten fungerer uten tilleggsgiffter. Tar man toget et par holdeplasser lenger, kommer man til det moderne Ostia, som ligger ved kysten med en strandpromenade og bademuligheter.

Atmosfæren på instituttet er svært inkluderende, og man føler seg raskt hjemme på takterrassen eller i oppholdsrommene. Det er i liten grad forskjell på om du er ansatt eller student når det kommer til hva man kan bruke av fasiliteter ved instituttet, og resepsjonen hjelper alltid til, samme hva det skulle gjelde. Som sagt er det også slik at alt foregår på norsk, så man får av og til følelsen av at man ikke helt har forlatt Norge. Dette har sine fordeler, men også klare ulemper, som når det kommer til å lære språket. Da man i all hovedsak benytter seg av norsk i hverdagen på studiestedet og hjemme i studentleiligheten, blir det desto vanskeligere å lære italiensk.

Jeg ville ha nytt godt av flere basisferdigheter før jeg dro ned, slik at jeg hadde fått bedre språklig progresjonen i løpet av de månedene jeg tilbrakte i Roma.

Om du ønsker å lære mer om Romas historie, om byen generelt, eller bare ønsker et semester hvor du kan nyte en espresso på en vakker takterrasse i solen, er det norske instituttet i Roma et veldig godt alternativ. Oppholdet mitt gjorde meg svært godt kjent med byen – på mange måter bedre kjent enn det jeg er i byen jeg selv har vokst opp i. Alt i alt var det et svært innholdsrikt semester, tilbrakt i et av de vakreste landene jeg har besøkt.